
Kyrkomötet
Kyrkostyrelsens skrivelse 2019:3

Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden

Kyrkostyrelsen överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 10 juni 2019

Antje Jackelén

Helén Ottosson Lovén

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogör kyrkostyrelsen för sin behandling av kyrkomötesärenden fram till den 30 juni 2019. Vidare lämnas information om ärenden som inte är återrapportering av direkta uppdrag från kyrkomötet.

Innehåll

1	Förslag till kyrkomötesbeslut	3
2	Behandlingen av kyrkomötesärenden.....	3
2.1	Skrivelser från kyrkomötet 2018	3
2.2	Skrivelser från kyrkomötet 2017	11
2.3	Skrivelser från kyrkomötet 2016	13
2.4	Skrivelser från kyrkomötet 2015	16
2.5	Skrivelser från kyrkomötet 2014	17
2.6	Skrivelser från kyrkomötet 2013	18
3	Övrig rapportering	18
3.1	Rapport Dela tro – dela liv.....	18
3.2	Begravningsverksamheten	19
	Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll.....	20

1 Förslag till kyrkomötesbeslut

KsSkr 2019:3

Kyrkomötet beslutar att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna.

2 Behandlingen av kyrkomötesärenden

Kyrkostyrelsen lämnar i det följande en redogörelse för sin behandling av kyrkomötesärenden. Alla fortfarande öppna ärenden samt ärenden som avslutats till den 30 juni 2019 redovisas. Detta är ett uttryck för kyrkostyrelsens övergripande ansvar för verksamheten på Svenska kyrkans nationella nivå och avser att skapa en samlad överblick.

För varje ärende redovisas kyrkomötets uppdrag i sammanfattning, vad som skett eller planerats i ärendets handläggning samt om skrivelsen fortfarande är under behandling eller avslutats sedan föregående redogörelse lämnades.

Följande är vägledande för när en skrivelse anges som slutbehandlad eller inte. En skrivelse är i första hand slutbehandlad när resultatet av vad kyrkomötet begärt finns och i förekommande fall lagts fram för kyrkomötet. Exempel på detta är när kyrkomötet begär att kyrkostyrelsen ska återkomma med ett utarbetat förslag i någon fråga. Skrivelsen är slutbehandlad när kyrkostyrelsens förslag läggs fram för kyrkomötet.

Kyrkostyrelsen betraktar även en skrivelse som slutbehandlad när det uppdrag kyrkomötet gett är omhändertaget i ett sammanhang som i sin tur har i uppdrag att göra en redovisning. Ett exempel är när kyrkomötet begär att kyrkostyrelsen ska tillsätta en utredning i en viss fråga. Skrivelsen anses slutbehandlad i och med att utredningen tillsatts. Kyrkomötet kommer då i en framtid att få ta del av utredningens betänkande samt av eventuella förslag från kyrkostyrelsen med anledning av den.

Skrivelser där kyrkomötet ger kyrkostyrelsen något till känna eller informerar kyrkostyrelsen om vad utskottet har anfört, är i regel avslutade när kyrkostyrelsen tagit del av kyrkomötets synpunkter och fört dem vidare till ansvarig verksamhet inom den nationella nivån. Eftersom denna typ av skrivelser inte innebär något uttalat uppdrag och de konsekvenser som de kan medföra inte är budgetprövade i kyrkomötets ekonomiutskott måste kyrkostyrelsen anses ha frihet att själv prioritera bland uppdragen. Däremot kan en sådan skrivelse återspeglas i den årliga redovisningen eller andra skrivelser till kyrkomötet.

Ett mindre antal uppdrag har senarelagts ett år med hänvisning till nödvändiga omprioriteringar i planerad verksamhet men även av respekt för årets tematiska kyrkomöte.

2.1 Skrivelser från kyrkomötet 2018

Kyrkomötets skrivelse 2018:1 med

Ekonomiutskottets betänkande 2018:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2017

(KS 2018-1379)

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med ekonomiutskottets förslag i betänkande E 2018:2 beslutat *dels* att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2017, *dels* att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2017.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:2 med
Ekonomiutskottets betänkande 2018:3 Redogörelse för behandlingen av
kyrkomötesärenden
(KS 2018-1367)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med ekonomiutskottets förslag i betänkande E 2018:3 beslutat att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:3 med
Gudstjänstutskottets betänkande 2018:1 Kyrkohandboksfrågor
(KS 2018-1381)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med gudstjänstutskottets förslag i betänkande G 2018:1 beslutat att med anledning av motion 2018:65 av Torvald Johansson m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att till nästa kyrkomöte återkomma med förtydligande i enlighet med 2017 års kyrkomötesbeslut att bifalla det av Torvald Johansson under överläggningen framlagda förslaget i frågan om fortsatt arbete med kyrkohandbokens musik.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Det som behöver förtydligas i 2017 års kyrkomötesbeslut har identifierats och diskuterats bland annat i kyrkostyrelsens musikråd. Ärendet är komplext och kräver ytterligare beredning. Det gäller såväl de upphovsrättsliga aspekterna som frågan om vilken gudstjänstmusik som ska anses omfattas av beslutet om kompletterande musik. Kyrkostyrelsen har därför bedömt att uppdraget inte kan slutrapporteras redan till kyrkomötet 2019. Kyrkostyrelsen fortsätter bereda ärendet med siktet inställt på att kunna slutrapportera uppdraget till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:4 med
Gudstjänstutskottets betänkande 2018:5 Ny psalmbok
(KS 2018-1384)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med gudstjänstutskottets förslag i betänkande G 2018:5 beslutat att med anledning av motion 2018:50 av Hans-Olof Andrén m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att inhämta synpunkter från kyrkomötet på sitt förslag till direktiv, tidsplan och andra ramar för arbetet med en revision av Den svenska psalmboken innan det inleds.

Ärendet bereds tillsammans med KmSkr 2016:9 Psalmboken (KS 2016-1320). I det ärendet framgår hur beredningen är tänkt fram till kyrkomötet 2020. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:5 med
Samhälls- och kulturutskottets betänkande 2018:10 Flygplatskyrkans framtid
(KS 2018-1385)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med samhälls- och kulturutskottets förslag i betänkande SK 2018:10 beslutat att bifalla motion 2018:67 av Marie Rydén Davoust m.fl. att uppdra till kyrkostyrelsen att genomlyska skilda organisatoriska och ekonomiska möjligheter i syfte att säkerställa Svenska kyrkans fortsatta verksamhet på Sveriges största flygplatser.

Flygplatskyrkans förutsättningar och verksamhet har mycket gemensamt med andra verksamheter där kyrkan är närvarande på någon annans arena, det vill säga verksamheter som ofta benämns som ”institutionssjälavård” och som kännetecknas av att en stor del av de människor som kyrkan möter (på sjukhuset, kriminalvårdsanstalten, högskolans campus eller i Migrationsverkets förvar) kommer från ett upptagningsområde som är större än den egna församlingen eller stiftet. Ärendet bereds därför utifrån ett principiellt perspektiv genom att ge en helhetsbild över alla olika verksamheter som i likhet med flygplatskyrkan bedrivs i stiftet och ligger inom stiftens territoriella ansvarsområde. Stiftsbidragets syfte och användning för stiftens verksamhet och främjande samt till ekonomiska anslag beskrivs, med eventuella omfördelningseffekter. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2018:6 med

Samhälls- och kulturutskottets betänkande 2018:11 Rutiner vid näthat (KS 2018-1393)

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med samhälls- och kulturutskottets förslag i betänkande SK 2018:11 beslutat att med anledning av motion 2018:68 av Linda Sjöo m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att kartlägga hur församlingar arbetar med rutiner och stöd för förtroendevalda och ideella företrädare som utsatts för hot.

Ärendet bereds genom insamlande av information via Kyrkbussen – en årlig inomkyrklig enkätundersökning som riktar sig till kyrkoherdar, medarbetare, förtroendevalda och frivilliga inom Svenska kyrkan. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2018:7 med

Samhälls- och kulturutskottets betänkande 2018:14 Svenska kyrkans arbete för att förhindra suicid (KS 2018-1386)

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med samhälls- och kulturutskottets förslag i betänkande SK 2018:14 beslutat att med anledning av motion 2018:81 av Margareta Andersson uppdra till kyrkostyrelsen att göra en uppföljning av rapporten Svenska kyrkans arbete med suicidprevention i Sverige, 2008 samt att i uppföljningen även belysa den ökade psykiska ohälsan.

Under 2019 görs en uppföljning av rapporten Svenska kyrkans arbete med suicidprevention i Sverige. Uppföljningen innebär även belysning av aktuell kunskap om psykisk ohälsa i Sverige. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2018:8 med

Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2018:1 Valbarhetsvillkor för domarledamot (KS 2018-1368)

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2018:1 beslutat att anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen enligt bilaga 1.

Svenska kyrkans bestämmelser SvKB 2018:2 har utfärdats och trädde i kraft den 1 januari 2019.

Kyrkomötets skrivelse 2018:9 med

**Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2018:6 Bank-id som identifikation vid in- och utträde
(KS 2018-1370)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2018:6 beslutat att med anledning av motion 2018:27 av Johan Blix m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att utreda förutsättningarna för att i Svenska kyrkan godta elektronisk identifiering som alternativ till identifiering genom egenhändigt undertecknande av handlingar och i det sammanhanget också pröva behovet av ändringar i kyrkoordningen.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Ärendet berör såväl tekniska som rättsliga frågeställningar men även kyrkosynsfrågor. Remittering av en eventuell promemoria med förslag till ändringar i kyrkoordningen sker tidigast under oktober 2020 varefter remissammanställning och skrivelse arbetas fram. Slutrapporteras till kyrkomötet tidigast 2021.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2018:10 med

**Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2018:8 Sekretessvarning i Kbok
(KS 2018-1371)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2018:8 beslutat att med anledning av motion 2018:42 av Johan Blix m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att pröva möjligheterna att i kyrkobokföringssystemet ha funktioner för att kunna påkalla noggrann sekretessprövning vid fråga om utlämnande av uppgifter om bland annat dop och kyrkotillhörighet.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Remittering av en eventuell promemoria med förslag till ändringar i kyrkoordningen sker tidigast under oktober 2019 varefter remissammanställning och skrivelse arbetas fram. Slutrapporteras till kyrkomötet tidigast 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2018:11 med

**Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2018:17 Verksamhetsberättelse 2017 för Svenska kyrkans överklagandenämnd
(KS 2018-1372)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2018:17 beslutat att lägga verksamhetsberättelse 2017 för Svenska kyrkans överklagandenämnd till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2018:12 med

**Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2018:18 Verksamhetsberättelse 2017 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar
(KS 2018-1373)**

Kyrkomötet har den 20 november 2018 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2018:18 beslutat att lägga verksamhetsberättelse 2017 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:13 med
Förvaltarekapsutskottets betänkande 2018:1 Sammanhållet klimatarbete
(KS 2018-1387)**

KsSkr 2019:3

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med förvaltarekapsutskottets förslag i betänkande F 2018:1 beslutat att bifalla motion 2018:55 av Jesper Eneroth att uppdra till kyrkostyrelsen att undersöka och i enlighet med motionens förslag arbeta fram former för framtagande av ett nationellt täckande program för klimatstrategi, så att arbetet ska kunna genomföras i samtliga stift.

Uppdraget tolkas som att det både innefattar förberedelser för och genomförande av ett klimatprogram. Ärendet bereds i samverkan med stiftens genom förstudie och dialog om hur ett gemensamt strategiskt klimatarbete kan organiseras, målsättas och genomföras. I skrivelsen *Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2020–2022* finns förslag på resursförstärkning till stiftens i syfte att möjliggöra ett ökande främjandearbete på området.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:14 med
Förvaltarekapsutskottets betänkande 2018:2 Flexibla förutsättningar för
användning av kyrkorummet
(KS 2018-1391)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med förvaltarekapsutskottets förslag i betänkande F 2018:2 beslutat att bifalla motion 2018:93, punkt 1 av Karin Nodin att uppdra till kyrkostyrelsen att i överläggningar med Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna påtala behovet av flexibel användning av kyrkorummen så att de kan brukas och utvecklas.

I enlighet med samma betänkande har kyrkomötet också beslutat att med anledning av motion 2018:93, punkt 2 uppdra till kyrkostyrelsen att se över och förtydliga förutsättningarna för kyrkounderhållsbidrag så att möjligheten till flexibel användning av kyrkorummen inkluderas.

Ärendet bereds i samverkan med stiftens. Uppdraget består av två delar: 1.) Att påtala behovet av flexibel användning – samla in och kommunicera goda exempel via webbplats samt ordna seminarium/workshop. 2.) Att se över och förtydliga förutsättningarna för kyrkounderhållsbidraget (KUB) – utifrån gällande bestämmelser/villkor förtydliga användning av kyrkoantikvarisk ersättning och KUB i relation till funktionsförändringar och tillgänglighetsanpassningar samt en analys med förslag för hur villkoren för KUB skulle kunna utvecklas. I samband med samråd i kulturarvsfrågor mellan nationell nivå och stiftens våren 2019 har stiftens anmodats bidra med goda exempel på hur kyrkorum kan brukas och utvecklas till större flexibilitet. Under senhösten genomförs seminarium/workshop med deltagare från Svenska kyrkan, Riksantikvarieämbetet och länsstyrelser. Under våren 2020 sker analys och förslag tas fram till ändamålsenligt ekonomiskt stöd. Under senvåren 2020 tas resultat och förslag upp i Centrala samrådsgruppen och eventuell presentation på Centrala samrådsgruppens konferens i Skara i maj 2020. Slutrapporteras till kyrkomötet år 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:15 med
Förvaltareutskottets betänkande 2018:3 Domkyrkornas ställning i Svenska
kyrkan
(KS 2018-1375)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med förvaltareutskottets förslag i betänkande F 2018:3 beslutat att bifalla motion 2018:61 av Johan Dalman m.fl. att uppdraga till kyrkostyrelsen att utreda och föreslå förändringar av domkyrkornas organisatoriska ställning och förutsättningar i Svenska kyrkan, för att bättre stödja och ta till vara domkyrkornas unika identitet och uppdrag.

Ärendet berör hela Svenska kyrkan på samtliga tre nivåer och innefattar såväl ekonomiska och organisatoriska frågor som läro- och kyrkosynsfrågor. Mot den bakgrunden avser kyrkostyrelsen att tillsätta en särskild utredningsgrupp. Kyrkostyrelsen avser fastställa direktiv för utredningen under hösten 2019. Remittering av en eventuell promemoria med förslag till ändringar i kyrkoordningen sker tidigast under oktober 2021 varefter remissammanställning och skrivelse arbetas fram. Då uppdraget är omfattande och kräver ett stort mått av samråd med olika aktörer är tidplanen osäker. Slutrapporteras till kyrkomötet tidigast 2022.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:16 med
Kyrkolivsutskottets betänkande 2018:6 Uppföljning av #metoo och #vardeljus
(KS 2018-1388)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med kyrkolivsutskottets förslag i betänkande K1 2018:6 beslutat att med anledning av motion 2018:88 av Sandra Ryström Signarsdotter uppdraga till kyrkostyrelsen att se över vilka åtgärder som kan vidtas nationellt för att förebygga sexuella övergrepp och trakasserier samt att med särskilt fokus på ålders- och könsmaktsordning synliggöra och vidareutveckla det goda arbete som redan pågår.

Inom kyrkokansliet tas en promemoria fram med förslag till ytterligare åtgärder som kan vidtas för att förebygga sexuella övergrepp och trakasserier i Svenska kyrkans sammanhang. Hänsyn tas till de rekommendationer som togs fram i samband med konferensen *När gränser överskrids*, som i december 2018 summerade 20 års arbete med dessa frågor. I det fortsatta arbetet bör också beaktas den under 2018 reviderade skriften *Ekumeniska riktlinjer vid sexuella övergrepp* från Sveriges kristna råd. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:17 med
Kyrkolivsutskottets betänkande 2018:7 Tillgängligheten i lokaler och
verksamheter
(KS 2018-1392)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med kyrkolivsutskottets förslag i betänkande K1 2018:7 beslutat att bifalla motion 2018:31, punkt 2 av Hanna Unger m.fl. att uppdraga till kyrkostyrelsen att se över möjligheten att utveckla tillgänglighetsfunktionen i *Kyrkguiden*.

I enlighet med samma betänkande har kyrkomötet också beslutat att med anledning av motion 2018:31, punkt 1 uppdraga till kyrkostyrelsen att implementera policydokumenten *En kyrka för alla* och *Gåvan att finnas till*.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Det första steget är att utifrån refererade policydokument från Sveriges kristna råd respektive Kyrkornas världsråd och som

publicerats av Sveriges kristna råd, samt överenskommelsen mellan Svenska kyrkan och staten i frågor om kulturhistoriska värden, ge en uttömmande tolkning av begreppet ”tillgänglighet”. Det andra steget är att formulera grunderna för kyrkans arbete med tillgänglighet, såväl ur ett teologiskt som ett samhälleligt perspektiv. Det tredje steget är att konkretisera insatser som ligger i linje med ambitionerna i policydokument och överenskommelsen. Det fjärde steget är att se över hur och i vilken mån det är möjligt att utveckla funktioner i Kyrkguiden, för att tydliggöra vilka insatser som vidtagits i församlingen för att verksamhet och kyrkorum ska vara tillgängligt för alla. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:18 med
Organisationsutskottets betänkande 2018:1 Ändringar i kyrkoordningen m.m.
(KS 2018-1374)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2018:1 beslutat att

- anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen enligt bilaga 1.
 - anta utskottets förslag till ändringar i Arbetsordning för kyrkomötet (SvKB 1999:3) enligt bilaga 2.
 - anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i Ersättningsstadga (SvKB 2012:17).
- Svenska kyrkans bestämmelser SvKB 2018:3–5 har utfärdats och trädde i kraft omedelbart respektive den 1 januari 2019.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:19 med
Organisationsutskottets betänkande 2018:3 Strukturfrågor
(KS 2018-1377)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2018:3 beslutat att bifalla motion 2018:56 av Eva Kyrk med den ändring som framgår av utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen enligt bilaga 1.

Svenska kyrkans bestämmelser SvKB 2018:6 har utfärdats och trädde i kraft den 1 januari 2019.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:20 med
Organisationsutskottets betänkande 2018:4 Församlingens grundläggande uppgift
(KS 2018-1380)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2018:4 beslutat att med anledning av motionerna 2018:6 av Anders Åkerlund m.fl. och 2018:54 av Celina Falk m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att vidta nödvändiga åtgärder så att Svenska kyrkans verksamhetsindelning och redovisningssystem överensstämmer med kyrkoordningens beskrivning av församlingens grundläggande uppgift som en enda med fyra dimensioner.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet och kyrkostyrelsens redovisningsråd. Första steget är att undersöka församlingsinstruktionens ställning och roll genom samråd och intervjuer på nationell och stiftsnivå. Därefter ska exempel på församlingsinstruktioner och budgetar på lokal nivå granskas. En undersökning ska ske av kopplingen mellan församlingens teologiska reflektion i församlingsinstruktionens beskrivning av vad församlingen vill uppnå kring den grundläggande uppgiftens fyra dimensioner samt budgetens motsvarande uppställning i internredovisningen (verksamhetsindelningen) kring hur och till vilken kostnad detta ska göras. Underlaget kan sedan läggas till

KsSkr 2019:3 grund för en analys av eventuella behov av förändringar i verksamhetsindelningen. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.
Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:21 med
Organisationsutskottets betänkande 2018:7 Svenska Kyrkans Ungas ställning
(KS 2018-1389)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2018:7 beslutat att med anledning av motion 2018:19, punkt 2 av Karin Janfalk m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att i samråd och samverkan med Svenska Kyrkans Unga och stiften ta fram en strategi för att stödja utvecklingen av ungas demokratiska organisering i Svenska kyrkan.

En strategi för att stödja utvecklingen av ungas demokratiska organisering i Svenska kyrkan tas fram under 2019 i samverkan mellan den nationella nivån och Svenska Kyrkans Unga. Samråd sker med samtliga stift. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:22 med
Organisationsutskottets betänkande 2018:13 Verksamhetsberättelse 2017 för
Svenska kyrkans valprovsnämnd
(KS 2018-1378)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2018:13 beslutat att lägga verksamhetsberättelse 2017 för Svenska kyrkans valprovsnämnd till handlingarna.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2018:23 med
Ekonomiutskottets betänkande 2018:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska
kyrkans nationella nivå 2019–2021
(KS 2018-1390)**

Kyrkomötet har den 21 november 2018 i enlighet med ekonomiutskottets förslag i betänkande E 2018:1 beslutat

1. att fastställa inriktning för verksamheten på nationell nivå.
2. att fastställa kostnadsram för 2019 till 3 196 miljoner kronor.
3. att medge planeringsram för 2020 till 3 143 miljoner kronor.
4. att medge planeringsram för 2021 till 3 176 miljoner kronor.

Skrivelsen är lagd till handlingarna och slutbehandlad.

2.2 Skrivelser från kyrkomötet 2017

KsSkr 2019:3

Kyrkomötets skrivelse 2017:2 med

Kyrkolivsutskottets betänkande 2017:1 Medlemsstrategi (KS 2018-0078)

Kyrkomötet har den 22 november 2017 med anledning av kyrkolivsutskottets betänkande KI 2017:1 beslutat att bifalla motion 2017:117 av Jesper Eneroth och Mattias Kristenson att uppdra till kyrkostyrelsen att initiera ett brett arbete med att utveckla en medlemsutvecklingsstrategi med relevans för Svenska kyrkans samtliga nivåer.

Kyrkostyrelsen har behandlat ärendet om en medlemsutvecklingsstrategi ett flertal gånger under 2018 och 2019. Kyrkostyrelsen har beslutat att en förstudie ska genomföras. Förstudien kommer att identifiera ett antal viktiga avgränsade processer som ska stödja stift och församlingar i arbetet att följa medlemmen genom livet. Hit kan höras inbjudan till dop, konfirmation och kontakt med nyinflyttade samt församlingens tillgänglighet. Förstudien ska göras i samverkan med stift och församlingar. Arbetet med att ta fram ett projektdirektiv beräknas kunna slutföras under början av hösten 2019. Slutrapportering av uppdraget till kyrkomötet går inte att bedöma innan förstudien är genomförd.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2017:7 med

Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2017:6 Medlemskap i Svenska kyrkan (KS 2018-0083)

Kyrkomötet har den 22 november 2017 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2017:6 beslutat att med anledning av motionerna 2017:24, 2017:66 och 2017:115 uppdra till kyrkostyrelsen att i arbetet med en översyn av frågor om kyrkotillhörigheten beakta det som utskottet har anfört.

En översyn av kyrkotillhörighetsbestämmelserna i 29 kap. kyrkoordningen har genomförts under 2018. I denna översyn har beaktats det tillsyns- och uppdragsutskottet har anfört i sitt betänkande. Översynen har lett till att en skrivelse med förslag till ändringar i kyrkoordningen har överlämnats till årets kyrkomöte (se skrivelsen *Kyrkoordningens bestämmelser om kyrkotillhörighet*).

Skrivelsen är slutbehandlad.

Kyrkomötets skrivelse 2017:15 med

Ekumenikutskottets betänkande 2017:3 Ekumeniskt möte 1925 och 2025 (KS 2018-0091)

Kyrkomötet har den 22 november 2017 i enlighet med ekumenikutskottets förslag i betänkande EU 2017:3 beslutat att bifalla motion 2017:22 av Anders Roos m.fl. att uppdra till kyrkostyrelsen att på lämpligt sätt högtidlighålla det ekumeniska mötet i Stockholm 1925, lämpligen år 2025.

Uppdraget genomförs i flera steg. Första steget är att ta reda på vad det ekumeniska mötet i Stockholm 1925 innebar. Ett andra steg är att ta fram underlag med bland annat utvärderingar av tidigare större möten som grund, såsom den ekumeniska helg som Svenska kyrkan genomförde hösten 2018 i samarbete med Sveriges kristna råd (SKR). Steg tre är att utifrån detta underlag ta beslut om omfång, resurser m.m. och påbörja konkret planering av högtidlighållandet. Beredningen fortsätter under hösten 2019 i samverkan med SKR. Slutrapportering av uppdraget till kyrkomötet går inte att bedöma i dagsläget.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2017:20 med
Organisationsutskottets betänkande 2017:3 Kyrkliga samfälligheter för
särskilda uppgifter
(KS 2018-0096)**

Kyrkomötet har den 23 november 2017 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2017:3 beslutat *dels* att anta kyrkostyrelsens förslag till ändring i kyrkoordningen enligt bilaga 1, *dels* att uppdra till kyrkostyrelsen att göra en översyn av bestämmelserna om stiftens tillsyn över de kyrkliga samfälligheterna för särskilda uppgifter i enlighet med vad utskottet anförde.

Svenska kyrkans bestämmelser SvKB 2017:19 har utfärdats och trädde i kraft den 1 januari 2018.

En promemoria rörande bestämmelserna om stiftens tillsyn har upprättats under 2018 och remitterats i januari 2019. Promemorian har lett till att en skrivelse med förslag till ändringar i kyrkoordningen har överlämnats till årets kyrkomöte (se skrivelsen *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*).

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2017:21 med
Organisationsutskottets betänkande 2017:4 Demokratifrågor
(KS 2018-0097)**

Kyrkomötet har den 23 november 2017 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2017:4 beslutat att med anledning av motionerna 2017:16, 2017:39, 2017:82, 2017:88 och 2017:101 uppdra till kyrkostyrelsen att göra en konsekvensanalys av direkta och indirekta val ur demokrati-, kyrkosyns- och digitaliseringsperspektiv.

En analys genomförs för närvarande, i huvudsak inom kyrkokansliet men även via kontakter med statsvetare och andra kyrkor i Norden. Målet är att för kyrkomötet kunna presentera en jämförande analys av de konsekvenser direkta respektive indirekta val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet har för demokratin i kyrkan, för kyrkans syn på sig själv och för möjligheten att i högre grad digitalisera valet. Resultatet av analysen kommer att redovisas för kyrkomötet tidigast 2020 och samtidigt slutrapporteras.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2017:23 med
Organisationsutskottets betänkande 2017:11 Utläggning av valsedlar
(KS 2018-0099)**

Kyrkomötet har den 23 november 2017 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2017:11 beslutat att med anledning av motion 2017:69 av Kjell Petersson uppdra till kyrkostyrelsen att införa en ordning där valförrättarna och röstmottagarna ska se till att valsedlar även för de lokala valen, i de valkretsar som innefattas i den egna valnämndens ansvarsområde, finns utlagda.

En promemoria med förslag till ändringar i kyrkostyrelsens beslut (SvKB 2015:15) med närmare bestämmelser om direkta val har remitterats under våren 2019. En ändring i dessa bestämmelser kommer att göras när kyrkostyrelsen gör en allmän översyn av bestämmelserna efter att kyrkomötet 2019 beslutat om eventuella ändringar i kyrkoordningen (jfr skrivelsen *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*).

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2017:24 med
Organisationsutskottets betänkande 2017:14 Definition av ordet pastoral
(KS 2018-0100)**

KsSkr 2019:3

Kyrkomötet har den 23 november 2017 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2017:14 beslutat att bifalla motion 2017:147 av Bo Hanson att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda och återkomma till kyrkomötet om hur ordet pastoral i kyrkoordningen kan ersättas med andra formuleringar, som inte lika lätt missförstås.

Ärendet bereds inom kyrkokansliet. Första steget är att utifrån de identifierade ställen i kyrkoordningen då ordet pastoral förekommer, göra en teologisk analys över diskrepanser och dess konsekvenser. Andra steget är att teologiskt tydligt definiera olika bruk av ordet pastoral. Därefter görs ett förslag till tillämpning i kyrkoordningen. En rapport skrivs med förslag till förtydliganden. Arbetet har påbörjats under 2018 och fortsätter under 2019. Slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

2.3 Skrivelser från kyrkomötet 2016

**Kyrkomötets skrivelse 2016:8 med
Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2016:5 Kyrkomedlemmens
möjlighet att välja egen präst vid kyrkliga handlingar
(KS 2016-1319)**

Kyrkomötet har den 22 november 2016 med anledning av ekonomi- och egendomsutskottets betänkande EE 2016:5 och motion 2016:58 av Tomas Jansson beslutat att bifalla av Moni Höglund under överläggningen framlagt förslag att uppdra till kyrkostyrelsen att göra en breddad utvärdering av nuvarande regelverk kring arvode för och clearing av kyrkliga handlingar.

Frågan utreds under 2019 och beräknas kunna återkomma till kyrkomötet 2020, antingen i form av en skrivelse med förslag till ändringar i kyrkoordningen eller som en avrapportering att uppdraget är slutfört på annat sätt. Arbetet har senarelagts ett år.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2016:9 med
Gudstjänstutskottets betänkande 2016:7 Psalmboken
(KS 2016-1320)**

Kyrkomötet har den 22 november 2016 i enlighet med gudstjänstutskottets förslag i betänkande G 2016:7 beslutat att bifalla motion 2016:47 av Katarina Ramnerö Ödestad och Sven Milltoft att uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet komma med förslag till revidering och utökning av Den svenska psalmboken, så att den kommer att fungera tillsammans med den nya kyrkohandboken.

Ärendet bereds tillsammans med KmSkr 2018:4 Ny psalmbok (KS 2018-1384). Den första delen av uppdraget handlar om att tillse att den nya kyrkohandboken och psalmboken fungerar tillsammans. Detta arbete har genomförts under 2018. Den andra delen handlar om att inleda en psalmboksrevision. I gudstjänstutskottets betänkande anges att ”en planering för kommande revision bör inledas”. En sådan planering kommer att påbörjas med en förstudie som förbereder en revision av Den svenska psalmboken. I förstudien ingår till exempel ekumeniska överväganden, en studie kring psalmanvändning och en analys av upphovsrättsliga frågor. Förstudien inleds 2019 och bedöms kunna delrapporteras till kyrkomötet 2020. En psalmboksrevision kan påbörjas tidigast 2022. Slutrapportering av förstudien bedöms kunna ske till kyrkomötet 2021. Slutrapportering av en psalmboksrevision till kyrkomötet går

KsSkr 2019:3 inte att bedöma innan förstudien är genomförd då en psalmboksrevision behöver innefatta flera delar. Sannolikt omfattar arbetet mer än tio år.
Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2016:10 med
Gudstjänstutskottets betänkande 2016:8 Gudstjänster i annat kristet samfund
(KS 2016-1321)**

Kyrkomötet har den 22 november 2016 i enlighet med gudstjänstutskottets förslag i betänkande G 2016:8 beslutat att bifalla motion 2016:48 av Bo Hanson m.fl. att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda behovet av ytterligare bestämmelser i kyrkoordningen om i vilka fall präster får leda gudstjänster i andra kristna samfund.

Arbetet har inletts under 2018 genom att först identifiera och avgränsa relevanta frågeställningar och problem. Utredningen fortsätter under 2019 med teologisk genomlysning av frågeställningarna med hjälp av juridisk kompetens kring tolkning av kyrkoordningens bestämmelser. Arbetet har senarelagts ytterligare ett år. Uppdraget slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2016:13 med
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2016:2 Legitimation för präster
och diakoner
(KS 2016-1324)**

Kyrkomötet har den 23 november 2016 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2016:2 beslutat att med anledning av motion 2016:5 av Elisabeth Rydström uppdra till kyrkostyrelsen att i enlighet med utskottets överväganden tillhandahålla identitetskort.

Frågan har under våren 2018 beretts inom kyrkokansliet. Därvid har framkommit att de rättsliga förutsättningarna inom området id-handlingar, mot bakgrund av en statlig utredning, kan komma att förändras redan inom ett par år. Utredningens förslag till reglering har ännu inte varit föremål för remissbehandling. Regeringen avser att återkomma med ett förslag först under nästa år. De rättsliga förutsättningarna inom området är således fortsatt osäkra. Det finns mot den bakgrunden en uppenbar risk att ett tillhandahållande av id-kort enligt de förutsättningar som gäller idag, inte längre är möjligt inom en relativt snar framtid. Kyrkostyrelsen har därför beslutat att det för närvarande inte är lämpligt bereda ärendet vidare.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2016:15 med Tillsyns- och uppdragsutskottets
betänkande 2016:10 Prästers vigningslöfte och vigsel av samkönade par
(KS 2016-1326)**

Kyrkomötet har den 23 november 2016 med anledning av tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande TU 2016:10 och motion 2016:29 av Anna Ekström m.fl. beslutat att bifalla av Jesper Eneroth under överläggningen framlagt förslag att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda frågan om vilka åtgärder som behöver vidtas i såväl kyrkorättslig mening som från andra relevanta perspektiv för att säkerställa att ingen utsätts för diskriminering i samband med den kyrkliga handlingen vigsel, samt återkomma till kyrkomötet med förslag.

Ärendet har beretts utifrån rättsliga förutsättningar avseende diskriminering och vigsel ur lagstiftarens och kyrkomötets perspektiv. Mot bakgrund av en redogörelse för det rättsliga saken har kyrkostyrelsen konstaterat att det inte är möjligt att med

några kyrkorättsliga åtgärder åstadkomma det som åsyftas i uppdraget från kyrkomötet. Ärendet har även beretts med fokus på andra perspektiv.

Kyrkostyrelsen framhåller att Svenska kyrkan har nolltolerans mot diskriminering och har beslutat att fortsätta med och utveckla utbildningsinsatserna för blivande präster och kyrkoherdar inom Svenska kyrkans utbildningsinstitut samt att informera stift, pastorat och församlingar om processmodellen *Regnbågsnyckeln* som en resurs för ett aktivt arbete mot diskriminering och för mångfald och öppenhet.

Kyrkostyrelsen menar att det också är av stor vikt att dessa frågor fortlöpande uppmärksammas lokalt i församlingar och pastorat. I det lokala arbetet har kyrkorådet, i egenskap av arbetsgivare, och kyrkoherden ett gemensamt ansvar för ett sådant arbete. Kyrkoherden har i sin roll också ett särskilt ansvar för att teologiska och etiska dilemman hanteras i församlingen på ett sätt som säkerställer att ingen diskriminering sker. Arbetet sker inom ramen för stiftens och biskoparnas tillsyn och främjande.

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2016:16 med
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2016:13 Kommunikation om
upphörande av tillhörighet i Svenska kyrkan
(KS 2016-1327)**

Kyrkomötet har den 23 november 2016 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2016:13 beslutat att bifalla motion 2016:82 av Ingrid Smittsarve m.fl. att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda vilka rutiner som ska föreligga för att en persons svenskkyrkliga tillhörighet inte ska upphöra utan att personen ska få vetskap om det och ges möjlighet att kvarstå som tillhörig.

Förvaltningen av kyrkobokföringssystemet har undersökt möjligheten att automatiskt sända information om gällande regelverk till de personer som berörs. Den tekniska lösningen för att kommunicera medlemskapsregler till alla tillhöriga som emigrerar från Sverige har tagits fram. En frågeställning som identifierats och som nuvarande lösning måste kompletteras med gäller diarieföring och arkivering. Att kommunicera med alla tillhöriga som emigrerar kommer att generera mer än 10 000 ärenden med utgående handlingar per år och det bedöms nödvändigt att från början automatisera hanteringen av diarieföring och arkivering med hjälp av det ärendehanteringssystem som är i pilotdrift i kyrkokansliet. Under 2018 har förvaltningen av Kyrkobokföringssystemet och förvaltningen av diarie- och dokumenthanteringssystemet Public360 därför arbetat med att ta fram en automatiserad lösning för att hantera dessa ärenden. Efter att den frågan har utretts kan den framtagna lösningen konstrueras och implementeras inom några månader. Under våren 2019 remitterades dock den s.k. tillhörighetsutredningen vars förslag till ändringar i 29 kap. kyrkoordningen innebär att den utredda lösningen inte längre skulle behövas. Kyrkostyrelsen har därför beslutat att den fortsatta verkställigheten av kyrkomötesuppdraget ska avvakta utfallet av tillhörighetsutredningen. Utredningen har därefter lett till att en skrivelse med förslag till ändringar i kyrkoordningen har överlämnats till årets kyrkomöte (se skrivelsen *Kyrkoordningens bestämmelser om kyrkotillhörighet* och redogörelsen för beredningen av KmSkr 2017:7 Medlemskap i Svenska kyrkan). Den fortsatta verkställigheten av uppdraget bör därför avvakta kyrkomötets behandling av den skrivelsen.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2016:23 med
Kyrkolivsutskottets betänkande 2016:8 Svenska kyrkans flykting- och
migrationsarbete
(KS 2016-1342)**

Kyrkomötet har den 23 november 2016 i enlighet med kyrkolivsutskottets förslag i betänkande KI 2016:8 beslutat att bifalla motion 2016:32, punkt 2, av Aron Emilsson att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram råd och vägledning för hur församlingarna kan arbeta med mission för nyanlända.

Uppdraget har beretts i nära samverkan med biskopsmötet. Att hålla samman pastoralteologiska råd med större frågor om missionsteologi och religionsmöten främjar trygghet i handlandet i fler situationer. Biskopsbrevet *De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös kontext* är en god grund för detta som med uppdateringar och kompletteringar väl kan svara mot behovet av råd och vägledning. Biskopsmötet har under våren 2019 publicerat en revidering av 2012 års biskopsbrev. Mot denna bakgrund har kyrkostyrelsen bedömt att uppdraget från kyrkomötet kan avrapporteras som slutfört.

Skrivelsen är slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2016:26 med
Kyrkolivsutskottets betänkande 2016:17 Funktionsvariationer
(KS 2016-1347)**

Kyrkomötet har den 23 november 2016 med anledning av kyrkolivsutskottets betänkande KI 2016:17 beslutat att bifalla motion 2016:60 av Sofija Pedersen Videke att uppdra till kyrkostyrelsen att finna former för att stötta Svenska kyrkans arbete kring frågor om funktionsvariationer.

En förstudie har genomförts med förslag på hur församlingarnas medvetenhet om, och arbete med, frågor som rör funktionsvariationer kan stärkas. Kyrkostyrelsen behandlade förstudien under hösten 2018 och ställde sig bakom handlingsplanen i förstudien. Handlingsplanen innebär bland annat att nationella nivån erbjuder mötesplatser för kompetensutveckling för stifts- och församlingsmedarbetare som finns i verksamheter i möte med barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning samt att en grundutbildning i frågorna tas fram liksom en hemsida på Svenska kyrkans intranät som erbjuder en kunskapsbas och inspiration i frågorna. I den teologiska bearbetningen används Kyrkornas världsråds dokument *Gåvan att finnas till*, som har översatts och publicerats av Sveriges kristna råd.

Skrivelsen är slutbehandlad.

2.4 Skrivelser från kyrkomötet 2015

**Kyrkomötets skrivelse 2015:5 med
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2015:17 Verksamhetsberättelse år
2014 för Svenska kyrkans överklagandenämnd
(KS 2015-1178)**

Kyrkomötet har den 17 november 2015 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2015:17 beslutat att lägga Svenska kyrkans överklagandenämnds verksamhetsberättelse för år 2014 till handlingarna samt att uppdra till kyrkostyrelsen att lägga fram förslag till sådana ändringar i kyrkoordningen att domkapitlet kan vara beslutfört i alla typer av ärenden även om såväl ordförande som vice ordförande är jäviga.

Frågan om jäv i domkapitlet diskuterades vid den domkapitelsöverläggning som skedde i oktober 2014. Med anledning av kyrkomötesuppdraget har en beredning

inletts och samtal har bland annat förts med stiftens jurister. Frågan kommer att samberedas med ett annat ärende som handlar om en översyn av kyrkoordningens bestämmelser rörande domkapitlens handläggning av obehörighetsärenden m.m. Arbetet har senarelagts ett år. En promemoria kommer att utarbetas under 2019 och remitteras till stiftens under hösten. Uppdraget bör därefter kunna slutrapporteras till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2015:20 med
Organisationsutskottets betänkande 2015:5 Sättet att välja biskop
(KS 2015-1198)**

Kyrkomötet har den 18 november 2015 i enlighet med organisationsutskottets förslag i betänkande O 2015:5 beslutat att med anledning av motion 2015:85 av Lisa Tegby m.fl. uppdra till kyrkostyrelsen att, med utgångspunkt i principen att stiftens utser sin biskop, genomföra en översyn av processen kring nominering och val av biskopar.

En promemoria har upprättats efter samverkan med några utvalda stift. I promemorian föreslås ett par justeringar i kyrkoordningens reglering av biskopsval. Promemorian har lett till att en skrivelse med förslag till ändringar i kyrkoordningen har överlämnats till årets kyrkomöte (se skrivelsen *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*).

Skrivelsen är slutbehandlad.

2.5 Skrivelser från kyrkomötet 2014

**Kyrkomötets skrivelse 2014:7 med
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2014:3 Byte av uppdrag inom
vigningstjänsten
(KS 2014-1310)**

Kyrkomötet har den 18 november 2014 i enlighet med tillsyns- och uppdragsutskottets förslag i betänkande TU 2014:3 beslutat att med anledning av motion 2014:15 av Ragnar Persenius uppdra till kyrkostyrelsen att utreda vad som bör gälla när en person är behörig att utöva både uppdraget som präst och uppdraget som diakon.

Uppdraget bereds med hänsyn till både teologiska och kyrkorättsliga aspekter. Arbetet har senarelagts ytterligare ett år och ett förslag kommer att utarbetas under 2019, med slutrapport till kyrkomötet 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

**Kyrkomötets skrivelse 2014:20 med
Gudstjänstutskottets betänkande 2014:6 Kyrkohandbok för Svenska kyrkan
(KS 2014-1322)**

Kyrkomötet har den 19 november 2014 i enlighet med gudstjänstutskottets förslag i betänkande G 2014:6 beslutat att bifalla motion 2014:79 av Hans-Olof Andrén att uppdra till kyrkostyrelsen att sedan en reviderad kyrkohandbok del I antagits av kyrkomötet återkomma med förslag till en reviderad kyrkohandbok del II (vignings- och mottagningshandlingar).

Arbetet har inletts med en inventering av möjliga vägval inför kommande förstudie. I inventeringen ingår upphovsrättsliga aspekter. Ett arbete med en begränsad revision har senarelagts ett år och kan starta tidigast 2019. En mer omfattande revision kan inledas tidigast 2021.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

2.6 Skrivelser från kyrkomötet 2013

Kyrkomötets skrivelse 2013:14 med Organisationsutskottets betänkande 2013:5 Kyrkliga begravningsbyråer (KS 2013-1105)

Kyrkomötet har den 19 november 2013 enligt organisationsutskottets förslag i betänkande O 2013:5 beslutat

- att med anledning av motion 2013:86 punkt 1 av Karin Perers och Anna Lundblad Mårtensson uppdra till kyrkostyrelsen att tydliggöra gränsdragningen mellan Svenska kyrkans huvudmannaskap för begravningsverksamheten och kyrklig näringsverksamhet i samband med begravning. Kyrkostyrelsen ska analysera frågan och redovisa sin analys till kyrkomötet,
- att med anledning av motion 2013:86 punkt 4 uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram förutsättningar för en nationell kraftsamling kring frågorna om begravning och mötet med människor i sorg med utgångspunkt i biskopsbrevet om begravning, i likhet med den tidigare nationella kraftsamlingen mot barn och unga.

Uppdraget om en nationell kraftsamling har slutrapporterats till kyrkomötet 2017.

Utskottet har påpekat behovet av åtgärder i syfte att komma framåt i samtalet om kyrkliga begravningsbyråer och detta har ingått och bearbetats inom ramen för arbetet med en nationell kraftsamling. Den första etappen av konferensen i februari 2017 innehöll samtids- och omvärldsanalys kring döden, riten och begravningssituationen och hur begravningsseden är under förändring. Den andra konferensetappen hade fokus på församlingens kontinuerliga arbete med begravningens sammanhang och mötet med de sörjande. I denna konferens presenterades också erfarenheterna från en kyrklig begravningsbyrå i syfte att bereda utrymme för ett fortsatt samtal om att driva begravningsbyrå i församlingens regi. Samtalet fördes utifrån förförståelsen om tagna beslut i kyrkostyrelsen och i Överklagandenämnden. Tillsammans har de båda konferenstillfällena samlat ca 350 personer.

Frågan om kyrkliga begravningsbyråer har behandlats i kyrkostyrelsen under hösten 2018. Kyrkostyrelsen har beslutat att frågan ska beredas vidare. Under 2019 genomförs en genomlysning av de kyrkliga begravningsbyråernas verksamhet. Utifrån denna genomlysning tar kyrkostyrelsen hösten 2019 ställning till frågans fortsatta beredning.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

3 Övrig rapportering

Kyrkostyrelsen lämnar i detta avsnitt information om ärenden som inte är återrapportering av direkta uppdrag från kyrkomötet, utan ärenden som kyrkostyrelsen särskilt vill redovisa till kyrkomötet.

Kyrkostyrelsen rapporterar återkommande till kyrkomötet om hur processen *Dela tro – dela liv* fortskrider och kommer att presentera en utvärdering av genomförande och måluppfyllelse till kyrkomötet 2020.

3.1 Rapport Dela tro – dela liv

Kyrkostyrelsen beslutade 2012 om en gemensam satsning på kyrkans undervisning och mission för alla åldrar. Satsningen tilldelades en ekonomisk ram på 60 miljoner kronor för perioden 2013–2018.

Tillsammans med stift och församlingar genomförs satsning *Dela tro – dela liv* i syfte att stärka församlingarna i den grundläggande uppgiften och hitta nya vägar i det konkreta arbetet. Av 30 delsatsningar har 29 avslutats. *Dela tro – dela liv* är i en avslutande fas och satsningen har utvärderats av en extern utvärderare. Utvärderingen ska i första hand tjäna som ett underlag för lärande inför framtiden, men även som underlag i planering och genomförande av bland annat den nya satsningen *Program för lärande och undervisning*.

Under 2018 har fyra digitala nyhetsbrev getts ut. *Dela tro – dela liv* har liksom tidigare år haft en utställning och informationsbord under kyrkomötets andra session. Vidare har arbetet med att ta till vara erfarenheter från delsatsningarna fortsatt i de deltagande stift, i programmet för lärande och undervisning och i planeringsarbetet av den avslutande konferensen *Lärandefestivalen – Berättelsen går vidare* den 7–8 november 2019 i Karlstad.

Den avslutande konferensen har som syfte att ge möjlighet till delande och spridning av erfarenheter och kunskaper från delsatsningarna. Konferensen ska ge möjlighet till teoretisk reflektion och inspirera till fortsatt pedagogiskt utvecklingsarbete i Svenska kyrkans församlingar. Den ska även binda ihop *Dela tro – dela liv* med det fortsatta arbetet med programmet för lärande och undervisning. Konferensen planeras och genomförs tillsammans med Karlstads stift. Satsningens slutrapport kompletteras och färdigställs i samband med den avslutande konferensen.

3.2 Begravningsverksamheten

Kyrkomötet beslutade i november 2017 om ändringar i kyrkoordningen avseende begravningsverksamheten, som trädde i kraft den 1 januari 2019.

Kyrkomötets beslut innebär bland annat att det för varje kyrklig huvudman ska finnas riktlinjer för hur begravningsverksamheten ska vara utformad. Ett stödmaterial som kan vara till hjälp för församlingar och pastorat har tagits fram av kyrkokansliet i nära samverkan med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, SKAO, och några stift. Materialet finns sedan i maj 2019 på Svenska kyrkans webbplats.

I kyrkomötets beslut har förtydligats att stiftens tillsyn över församlingarnas och pastoratens förvaltning även omfattar hur uppdraget som huvudman för begravningsverksamheten fullgörs (6 och 57 kap. kyrkoordningen). Ett erbjudande om utbildning om begravningsverksamheten i stort har gått ut till alla stift. Utbildningen genomförs i samarbete mellan kyrkokansliet och SKAO under hösten 2019.

Med anledning av att kyrkostyrelsen sedan den 1 januari 2019 har ett övergripande ansvar för begravningsverksamheten förs samtal med Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund, SKKF, och SKAO för att närmare klargöra vilka konkreta uppgifter som lämpligen bör ligga hos kyrkostyrelsen och som är av gemensamt intresse. Det förs bland annat samtal med SKAO om en successiv övergång av rådgivningsverksamheten på begravningsområdet från SKAO till kyrkostyrelsen. Avsikten är att en sådan övergång ska ske inom mandatperioden och kyrkostyrelsen har därför beslutat att under tiden bygga upp kompetens i kyrkokansliet i nära samverkan med SKAO:s begravningsenhet.

Kyrkostyrelsen för fortsatta samtal med SKAO och SKKF.

Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll

Utdrag ur protokoll fört vid kyrkostyrelsens sammanträde den 10 juni 2019.

Närvarande: Antje Jackelén, ordförande, ledamöterna Wanja Lundby-Wedin, Daniel Tisell, Nils Gårder, Mats Hagelin, Agneta Hyllstam, Lars Johnsson, Berth Löndahl, Marie Rydén Davoust, Britt Sandström, Erik Sjöstrand samt tjänstgörande ersättarna Lars-Ivar Ericson, Anna Karin Hammar och Marie Johansson.

Föredragande: Expeditionschef Patrik Lidin och enhetschef Birgitta Gunnarsson

Kyrkostyrelsen beslöt i enlighet med arbetsutskottets förslag

att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2019:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden.